

**Vaste commissie VROM, Algemeen Overleg Huurtoeslag/Huursubsidie,
7 februari 2007.**

Inbreng SP

De minister van Financiën heeft op 26 januari een heel invoelende brief aan ons geschreven. Dat is mooi en dat was trouwens ook hard nodig. Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van de huurtoeslag moet ervan doordrongen zijn dat de aanvragers 0,0 financiële ruimte hebben. Van de een miljoen huurtoeslagontvangers zit tweederde op een inkomen op het niveau van het wettelijk minimumloon of lager. Gemiddeld krijgen ze per maand 150 euro huurtoeslag. Komt die toeslag een of meer maanden niet binnen dan missen ze direct 15% tot 20% van hun inkomen.

Toch heeft de SP-fractie grote twijfels of dat gevoel van urgentie bij alle betrokkenen, met inbegrip van de bewindslieden wel aanwezig is. De toon van de brief is toch: we hebben inmiddels alles onder controle, gaat u maar rustig slapen.

Maar voorzitter, ik heb afgelopen jaar ruim 300 noodbrieven en mails ontvangen van mensen die het water tot de lippen staat. Sinds 1 januari waren het er al weer 20, ik heb ze meegenomen. Dus het loopt wel een beetje terug, maar is nog steeds een probleem.

Voor zover ik kan overzien zijn de grootste problemen:

- aanvragen raken kwijt
- het callcentre fungeert als afpoeiercentrum in plaats van aanspreekpunt
- doorlooptijden van aanvragen zijn nog steeds met regelmaat veel te lang

Voor zover wij kunnen beoordelen treden de grootste knelpunten op in de volgende situaties:

- eerste aanvraag
- mutaties gemeld door de aanvrager zelf, bv. verhuizingen
- fouten in geautomatiseerd aangeleverde mutaties door verhuurders, gemeenten e.d.

De continueringen lijken relatief goed te lopen. Overigens zijn de verschillende peildata voor de Belastingjaren en huruverhogingen een bron van extra problemen. Is er al zicht op of per 1 januari 2008 deze data gelijk getrokken worden?

De SP-fractie heeft nog enkele concrete voorstellen om de uitvoeringspraktijk te verbeteren.

Allereerst de boete bij het overschrijden van termijnen, zie onze aangehouden motie. De minister van Financiën zegt: als je dat doet moeten we gaan jakkeren, dat komt de kwaliteit niet ten goede. Dat is merkwaardig. Want in dezelfde brief wordt gesuggereerd dat er maar weinig gevallen zijn waarin de termijnen overschreden worden. Als dat zo is dan doet deze stok achter de deur nauwelijks pijn. Overigens maakt het mij niet uit of we dit gaan realiseren via een motie of via een initiatiefvoorstel, laten we de weg kiezen die het kortste is!

Ten tweede dienen de kwaliteit van het callcentre voor aanvragers en het loket voor professionals/hulpverleners te verbeteren. Zo is het typisch dat een aantal professionals die ik gesproken heb niet eens op de hoogte zijn van het bestaan van dit loket!

Ten derde zouden wij graag -tot de uitvoering van de huurtoeslag perfect loopt- een driemaandelijks overzicht krijgen met de productiekentallen, zoals het aantal nieuwe aanvragen, aantal mutaties, aantal afgehandeld, gemiddelde doorlooptijd e.d. Dat kan wat mij betreft gecombineerd worden met het verstrekken van informatie over de zorgtoeslag en kinderopvangtoeslag.

Ten vierde stellen wij voor om woningcorporaties met ingang van het subsidiejaar 2008 de mogelijkheid bieden om medewerkers te laten certificeren voor “frontoffice huurtoeslag” met een online aansluiting op centrale database. Zo kunnen de praktische problemen bij aanvragen en mutaties weer dichtbij de klant afgehandeld worden, terwijl tegelijkertijd de voordelen van de integratie in de belastingaanslag gehandhaafd blijven. Ik wijs erop dat vóór juli 2002, toen de huursubsidie gecentraliseerd werd, het nog heel gebruikelijk was dat een huurder de eerste maand dat hij zijn woning betrok al subsidie kreeg via de woningcorporatie. Wat dat betreft zijn wij met onze vier weken termijn nog veel te bescheiden!

Daarmee kom ik op de oude gevallen van vóór 1 januari 2006, die nog steeds niet afgehandeld zijn. Ook zijn er terugvorderingen over deze periode. Deze worden afgehandeld door VROM, terwijl de deskundige medewerkers in juli 2005 vrijwel allemaal zijn overgeheveld naar de belastingdienst.

Gevolg: veel ingehuurde krachten, dossiers zoek, fouten bij terugvorderingen.

De SP-fractie zou graag meer inzicht krijgen in de omvang van de oude lijken in de kast en een harde toezegging over de afhandelingstermijn.

Voorzitter,

Ik heb tenslotte nog enkele vragen en opmerkingen over het laatste jaarverslag van de werking van de huursubsidiewet.

Uit het verslag blijkt dat de huurquotes gestegen zijn, wat een logisch gevolg is van de verhoogde normhuur; gevolg is dat sommige categorieën huishoudens met huursubsidie in de laatste helft van 2005 uitkwamen op nettohuurquotes boven de 30%.

Het record is gevestigd door alleenstaande uitkeringsgerechtigden zonder kind, die 38,9% van hun netto inkomen kwijt waren aan huur (pag.13). Ik ben wel benieuwd hoe de woordvoerders van de nieuwe coalitiepartijen hier tegenaan kijken. Vindt u het acceptabel dat minima na aftrek van de huursubsidie bijna 40% van hun inkomen kunnen inleveren bij de huisbaas? En zo nee, hoe hoog gaat u de lat voor de komende jaren leggen?

Dan heb ik nog een vraag aan de minister van VROM. Blijkens het overzicht op pagina 16 van het verslag zijn de rekenhuren in de tijdvakken 02/03, 03/04 en 04/05 gestegen met respectievelijk 3,6%, 3,9% en 2,2%. Dat is meer dan de gemiddelde huurstijging in deze periode. Wat is hiervoor de verklaring? Verhogen de verhuurders de huren van huurders met huursubsidie meer dan gemiddeld omdat het meerdere vergoed wordt door de subsidie?

Volgende vraag. Het ministerie van VROM vordert op dit moment nog steeds huursubsidie terug van vóór 1 januari 2006, bij huurders waarvoor bij een definitieve Belastingaanslag een hoger inkomen is vastgesteld. Dat mag tot vijf jaar geleden.

Maar wordt er ook automatisch extra subsidie uitgekeerd indien het definitieve inkomen lager blijkt dan ten tijde van de aanvraag? En zo nee: dan is dit toch meten met twee maten.

Dezelfde vraag heb ik voor de minister van Financiën. Krijgen aanvragers van huurtoeslag nog een automatische nabetaling indien blijkt dat hun definitieve inkomen lager is dan bij de eerste toekenning.

Tenslotte een opmerking over de controle op de redelijkheid van de huurprijs (p.27). Blijkens het verslag bleek dat in het verslagjaar 2004/5 16% van de 16.000 gecontroleerde gevallen de huur niet redelijk was, dus boven het wettelijk maximum uitkwam. Een onthutsend resultaat, wat ons pleidooi voor een strafbaarstelling van het herhaaldelijk vragen van bovenwettelijke huren ondersteunt.

Sinds 1 juli 2004 is overgeschakeld op een steekproefgewijze controle van dit soort gevallen. Wij zijn benieuwd of hierdoor de pakkans is toegenomen, zoals het verslag suggereerd, of dat er juist minder huisjesmelkers tegen de lamp lopen. In het laatste geval keren we wat ons betreft weer terug naar de oude werkwijze.

**30 800 XI Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 2007
Nr. 51 MOTIE VAN HET LID JANSEN C.S.**

Voorgesteld 20 december 2006

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat huurders die in aanmerking komen voor huurtoeslag zeer afhankelijk zijn van de snelle en correcte afhandeling van hun aanvraag, omdat zij niet beschikken over liggende gelden om een lange wachttijd te overbruggen;

voorts overwegende, dat huurders en verhuurders aangeven dat de uitvoering van de huurtoeslag door de Belastingdienst een jaar na de start van de overgang van huursubsidie naar huurtoeslag nog steeds ver onder de maat is; spreekt uit dat:

- complete aanvragen voor huurtoeslag en bezwaarschriften binnen vier respectievelijk zes weken afgehandeld dienen te worden;
 - de Belastingdienst bij incomplete aanvragen zelf persoonlijk contact dient op te nemen met de aanvrager en een goed bereikbaar loket moet openen voor professionele partijen die namens aanvragers contact opnemen;
 - de Belastingdienst bij overschrijding van de maximale afhandelingstermijn een vorm van financiële compensatie dient aan te bieden;
- verzoekt de regering om binnen een maand een uitgewerkt voorstel aan de Kamer voor te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Jansen
Van Gent
Thieme